Algemene Beschouwing Voorjaarsnota 2025

Beste aanwezigen en mensen thuis achter de beeldbuis,

Vandaag zijn we onder meer bij elkaar om de Voorjaarsnota 2025 te bespreken. Voordat ik dat doe, wil ik eerst de ambtenaren van 1Stroom bedanken voor hun inzet . Een speciaal woord van dank gaat uit naar de ambtenaren van de afdeling financiën. Zij hebben heel hard moeten werken om deze stukken in orde te maken naast het project Financieel gezond Duiven 2026. Een hele klus en knap dat jullie dit voor elkaar gebokst hebben. Ik hoop dat de gemeentesecretaris deze woorden van dank van de fractie BurgerBelangen over wil brengen aan de hele organisatie.

Als we dan kijken naar de Voorjaarsnota 2025, dan vallen een paar dingen op onder meer dat het ravijnjaar erg mee valt en alle vier begrotingsjaren een flinke plus hebben. Wij zien dat sommige voorgestelde bezuinigingen rechtstreeks tegen het eigen beleid ingaan. Ook zien wij dat sommige voorgestelde bezuinigingen nu handig lijken, maar in de toekomst voor een veel grotere kostenpost gaan zorgen. Daarnaast vinden wij dat Verenigingen en Stichtingen, die het cement zijn van onze lokale samenleving, te hard worden getroffen door de voorgestelde bezuinigingen.

Wat nu voor ligt kan nog niet op een positief besluit van BurgerBelangen rekenen. Simpelweg omdat sommige voorgestelde bezuinigingen voor BurgerBelangen niet wenselijk zijn. Bij sommige voorstellen wordt de rekening zelfs in de toekomst gelegd en dat wil BurgerBelangen niet.

Bepaalde inkomstenstromen hoeven voor BurgerBelangen niet onderzocht te worden. Wij vinden bijvoorbeeld reclamebelasting voor de industrieterreinen niet nodig. Onze ondernemers hoeven geen sluitpost te worden voor onze begroting.

Het is tijd om terug te keren naar de basis en te doen wat we moeten doen. We moeten niet allerlei uitstapjes doen die niet tot de kerntaak behoren van onze gemeente. De basis moet op orde zijn.

Voor de voorjaarsnota hebben wij acht amendementen voorbereid. Zo willen wij een groot deel van de bezuinigingen schrappen op het gebied van de Wet maatschappelijke ondersteuning en de bezuinigingen die met subsidies voor verenigingen en stichtingen voorgesteld worden. Veel van die voorgestelde bezuinigingen komen, volgens BurgerBelangen, op termijn als een boemerang terug bij de gemeente, alleen dan met een enorme kostenstijging. Het is slimmer om die bezuinigingen juist niet door te voeren.

In een ander amendement willen wij alle geclusterde bezuinigingsvoorstellen, waar 10% op het budget bezuinigd gaat worden, schrappen. Ook die voorstellen zitten veelal in het spectrum van de Wet maatschappelijke ondersteuning of verenigingen en stichtingen. Sommige van die bezuinigingen zijn simpelweg te groot, waardoor het goede werk niet meer uitgevoerd kan worden. Dat betekent ook dat die werkzaamheden weer terugvloeien naar de gemeente of blijven liggen, omdat er geen mankracht voor is. Dat lijkt BurgerBelangen niet de bedoeling en niet verstandig.

Als je bezuinigingen schrapt dan moet je ook bezuinigingen toevoegen, want er moet wel bezuinigd worden. BurgerBelangen heeft daarom een amendement geschreven waarbij gekort wordt op de opleidingsuitgaven voor wethouders. Daarnaast stellen wij voor dat na de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 de wethouders parttime gaan werken. BurgerBelangen vindt dat je ook naar de eigen organisatie moet kijken in tijden van bezuinigingen. Dat betekent vervelende keuzes maken, maar dat hoort er nu eenmaal bij.

Een tweede toevoeging aan de bezuinigingen is dat wij de rioolheffing eenmalig met 12,5% willen verlagen. Dit kan door de financiering van het rioolsysteem om te vormen van sparen naar kapitaliseren. Dankzij die verlaging van de rioolheffing kan de gemeente de OZB verhogen en blijven de lasten voor onze inwoners gelijk.

Verder wil BurgerBelangen niet dat de OZB voor niet-wonen wordt verhoogd met het voorgestelde percentage van 5,76. Dat zou de totale lasten van de bezuinigingen niet evenredig verdelen. Vandaar dat we een amendement hebben geschreven om dat aan te passen.

Een ander amendement in dit kader van belastingmaatregelen gaat over reclamebelasting, hondenbelasting, precariobelasting en de verhoging toeristenbelasting. Deze willen wij schrappen en niet verder onderzoeken. Het zijn niet wenselijke belastingmaatregelen die tijd en geld kosten en minimaal bijdragen aan de bezuinigingsopgave die wij hebben.

Dan komen we bij de laatste set van amendementen. Deze gaan over de bestemmingsreserves die wij als gemeente hebben. BurgerBelangen vindt dat op een aantal bestemmingsreserves een bezuiniging of korting van 10% doorgevoerd kan worden en de opbrengst van deze maatregel kan toegevoegd worden aan de Algemene Reserve. Zie voor de bedoelde reserves ons amendement.

Daarnaast willen wij op de reserves Beschermd wonen, Fonds bovenwijkse voorzieningen en Betaalbare woningbouw 5% bezuinigen of korten. Dit staat in een separaat amendement.

Wanneer beide amendementen worden aangenomen, dan wordt de Algemene Reserve verder gevuld en zal het surplus van 10% vanuit de Algemene Reserve toenemen. Hierdoor hoeven er minder bezuinigingsmaatregelen genomen te worden.

BurgerBelangen vindt dat in de voorjaarsnota te weinig de spreekwoordelijke tering naar de nering is gezet. Welke projecten gaan wij stoppen, hoe gaan we zaken anders invullen waardoor er besparingen doorgevoerd kunnen worden. Hoe leggen we de lasten zo min mogelijk bij de samenleving. BurgerBelangen mist die reflectie, terwijl wij in diverse overleggen dit wel hebben aangegeven om naar de eigen organisatie te kijken en daar kosten besparingen door te voeren of bezuinigingen door te voeren door bijvoorbeeld met projecten te stoppen. Wij zien dit echt als een gemiste kans.

Een financieel gezond Duiven zit niet alleen in het korten van allerlei budgetten, maar in het totaalplaatje hoe de gemeente functioneert, besluiten durft te nemen, maar ook het geld niet laat heersen. Geld moet dienend zijn aan de maatschappij en deze voorjaarsnota laat zien het geld heerst en leidend is, maar zeker niet dienend is.

BurgerBelangen heeft acht wijzigingsvoorstellen ingediend en wij hopen dat u die steunt. Wij hopen ook, dat we kijken naar wat goed is voor de gemeente en haar inwoners, ondernemers, verenigingen en stichtingen. Waardoor iedereen kan blijven meedoen aan onze prachtige samenleving, dat we niemand loslaten of misschien wel beter gezegd, dat we iedereen vasthouden. Dat we zorgen dat onze inwoners de zorg krijgen die ze nodig hebben. Waar we samenwerken waar het nodig is en elkaar helpen in goede en slechte tijden. We klaar staan voor elkaar en begrip hebben voor elkaar. Waar we begrijpen dat we niet naar één Liemerse gemeente hoeven te herindelen, omdat we elkaar helpen en steunen. Waar mogelijk en wenselijk werken we samen met elkaar en met andere gemeenten, om de taken die we met elkaar hebben ook te realiseren.

Tot zover